

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Sinteza rezultatelor obținute în urma auditului anual efectuat de Curte cu
privire la întreprinderile comune europene din domeniul cercetării pentru
exercițiul financiar 2017

Cuprins

	Puncte
Introducere	1-10
Informații de fond	1-2
Întreprinderile comune din domeniul cercetării – parteneriate public-privat ale UE cu sectorul industrial, cu grupări din domeniul cercetării și cu statele membre	3-5
Bugetul întreprinderilor comune	6-7
Abordarea auditului	8-10
Rezultatele auditurilor	11-44
Au fost exprimate opinii „favorabile” cu privire la fiabilitatea conturilor pentru toate întreprinderile comune	11
Au fost exprimate opinii „favorabile” cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente pentru șapte dintre cele opt întreprinderi comune	12-13
Paragrafe de evidențiere a unor aspecte cu privire la contribuția UE la costurile aferente proiectului ITER	14-19
Alte observații	20-43
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare	44
Anexa I – Activitățile, bugetul și personalul întreprinderilor comune	
Anexa II – Ratele efectului de pârghie obținute de întreprinderile comune (Orizont 2020)	

INTRODUCERE

Informații de fond

1. Curtea a desfășurat audituri și a exprimat opinii cu privire la fiabilitatea conturilor aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2017 și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi pentru opt întreprinderi comune europene din domeniul cercetării, și anume:

- F4E – dezvoltarea energiei de fuziune;
- BBI – întreprinderea comună pentru bioindustrii;
- Clean Sky – tehnologii nepoluante de transport aerian;
- IMI – inițiativa privind medicamentele inovatoare;
- FCH – pile de combustie și hidrogen;
- SESAR – cercetare privind managementul traficului aerian în contextul cerului unic european;
- ECSEL – componente și sisteme electronice;
- S2R – soluții feroviare inovatoare Shift2Rail.

2. Documentul de față sintetizează rezultatele de audit publicate de Curte în rapoartele sale anuale specifice pe 2017 privind întreprinderile comune și nu constituie un raport de audit sau o opinie de audit separată.

Întreprinderile comune din domeniul cercetării – parteneriate public-privat ale UE cu sectorul industrial, cu grupări din domeniul cercetării și cu statele membre

3. Întreprinderile comune sunt parteneriate public-privat, care joacă un rol important în punerea în aplicare a unor aspecte specifice ale politicii de cercetare a Uniunii Europene (UE). Membrul „public” din cadrul întreprinderilor comune este Comisia Europeană, care reprezintă UE, iar printre membrii „privați” ai acestora se pot număra diferiți parteneri publici și privați din cadrul sectorului industrial și al grupărilor din domeniul cercetării. Cu excepția ECSEL, toate întreprinderile comune funcționează după un model bipartit, la

acestea participând Comisia și parteneri privați din sectorul industrial sau din domeniul cercetării. ECSEL funcționează după un model tripartit, incluzând și participarea statelor membre.

4. Membrii întreprinderilor comune contribuie la finanțarea activităților acestora. Pe de o parte, Comisia pune la dispoziție finanțare prin intermediul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC 7) și prin intermediul programului Orizont 2020. Două întreprinderi comune (SESAR și S2R) au primit finanțare și prin programul Rețele transeuropene de transport (TEN-T). Pe de altă parte, partenerii din sectorul industrial și din domeniul cercetării pun la dispoziție contribuții în natură prin faptul că pun în aplicare activitățile operaționale ale întreprinderilor comune, precum și contribuții în numerar pentru costurile administrative și operaționale ale întreprinderilor comune.

5. În cazul a patru întreprinderi comune (Clean Sky, FCH, BBI și S2R), membrii privați trebuie să pună la dispoziție contribuții minime în natură și pentru „activități suplimentare”, care nu fac parte din programele de activitate ale întreprinderilor comune, dar sunt incluse în sfera obiectivelor acestora din urmă. Mandatul Curții nu include auditul acestor contribuții. Prin urmare, ea nu poate nici să exprime o opinie privind natura, calitatea și realitatea acestor contribuții, nici să evalueze dacă membrii din sectorul industrial ar fi realizat oricum activitățile respective.

Bugetul întreprinderilor comune

6. Bugetul total (creditele de plată) al întreprinderilor comune s-a ridicat la 2,1 miliarde de euro în 2017 (1,8 miliarde de euro în 2016). Se preconiza că, până la sfârșitul perioadei de programare, valoarea totală a contribuțiilor în natură și a celor în numerar aduse de partenerii industriali și de cei din domeniul cercetării urma să fie echivalentă cu valoarea contribuțiilor din partea UE. La sfârșitul exercițiului 2017, personalul întreprinderilor comune număra 671 de membri (în 2016 numărul acestora se ridica la 633).

7. În *anexa I*, sunt prezentate informații privind domeniul de activitate, bugetul și personalul întreprinderilor comune.

Abordarea auditului

8. În conformitate cu articolul 208 alineatul (4) și cu articolul 209 alineatul (2) din Regulamentul financiar al UE, auditul fiabilității conturilor a fost externalizat unor societăți de audit externe independente pentru toate întreprinderile comune. În conformitate cu standardele internaționale de audit, Curtea a examinat calitatea activităților efectuate de societățile de audit externe și a obținut o asigurare suficientă că activitățile respective puteau servi ca bază pentru formularea opiniilor sale de audit privind fiabilitatea conturilor anuale ale întreprinderilor comune pentru exercițiul 2017.

9. În ceea ce privește legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, auditul Curții a constatat, pentru fiecare întreprindere comună, în teste de fond efectuate la nivelul unor eșantioane reprezentative de operațiuni de plăți și de venituri, într-o examinare analitică a principalelor proceduri administrative și operaționale (procedurile de acordare a granturilor, de achiziție și de recrutare), precum și într-o evaluare a sistemelor de supraveghere și de control intern ale întreprinderilor. De asemenea, Curtea a examinat un eșantion de audituri *ex post* finalizate, efectuate de societățile de audit externe independente la beneficiarii de granturi atribuite prin PC7, și a analizat sistemul centralizat de audit *ex post* pentru plățile efectuate în cadrul programului Orizont 2020 atât la întreprinderile comune, cât și la Serviciul comun de audit din cadrul DG RTD. Nu în ultimul rând, Curtea a verificat caracterul exhaustiv al procesului de recuperare aplicat de întreprinderile comune atunci când erau detectate erori, precum și corectitudinea calculelor privind rata de eroare.

10. Pentru cele șapte întreprinderi comune care pun în aplicare cel de Al șaptelea program-cadru și Orizont 2020 (SESAR, Clean Sky, FCH, IMI, ECSEL, S2R și BBI), Comisia a finalizat, în iunie 2017, rapoartele de evaluare privind performanța și valoarea adăugată a întreprinderilor comune pentru aceste două programe de cercetare. Curtea a analizat rezultatele evaluărilor intermediare și finale, precum și planurile de acțiune întocmite de întreprinderile comune în urma acestor evaluări.

REZULTATELE AUDITURILOR

Au fost exprimate opinii „favorabile” cu privire la fiabilitatea conturilor pentru toate întreprinderile comune

11. Conturile finale ale tuturor întreprinderilor comune prezentau în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestora la 31 decembrie 2017, precum și rezultatele operațiunilor lor și fluxurile lor de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului financiar aplicabil și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Au fost exprimate opinii „favorabile” cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente pentru șapte dintre cele opt întreprinderi comune

12. Operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2017 erau conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative în cazul a șapte întreprinderi comune (F4E, BBI, Clean Sky, IMI, FCH, SESAR și S2R).

13. La fel ca pentru exercițiile anterioare, Curtea a exprimat o opinie cu rezerve cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor întreprinderii comune ECSEL. Diferențele semnificative de la nivelul metodologiilor și al procedurilor utilizate de către autoritățile naționale de finanțare nu permit întreprinderii comune ECSEL să calculeze o rată de eroare ponderată unică și fiabilă și nici o rată de eroare reziduală. Prin urmare, Curtea nu a fost în măsură să concluzioneze dacă auditurile *ex post* permit obținerea unei asigurări suficiente privind legalitatea și regularitatea plăților intermediare și finale subiacente efectuate pentru proiecte derulate în cadrul PC7 și gestionate de întreprinderea comună. Această chestiune nu este relevantă pentru implementarea proiectelor din cadrul Orizont 2020, întrucât Serviciul comun de audit din cadrul Comisiei este responsabil de auditurile *ex post*.

Paragrafe de evidențiere a unor aspecte cu privire la contribuția UE la costurile aferente proiectului ITER

14. La fel ca în 2016, opinia de audit exprimată de Curte cu privire la conturile anuale ale întreprinderii comune F4E include paragrafe de evidențiere a unor aspecte¹ legate de contribuția UE la costurile proiectului ITER.

15. În noiembrie 2016, Consiliul ITER a aprobat un nou calendar și o nouă estimare a costurilor pentru proiectul ITER, decembrie 2025 fiind termenul stabilit pentru atingerea primului obiectiv de etapă strategic al fazei de construcție din cadrul proiectului („prima plasmă”), iar decembrie 2035 fiind data estimată de finalizare indicată pentru întreaga fază de construcție, ceea ce reprezintă o întârziere de 15 ani față de scenariul de referință inițial.

16. Pe baza noului scenariu de referință, întreprinderea comună F4E a recalculat costul aferent la finalizare pentru faza de construcție a proiectului ITER. Rezultatele au fost prezentate Consiliului de administrație al întreprinderii comune în decembrie 2016 și estimau că nevoia de finanțare suplimentară din partea UE pentru faza de construcție de după 2020 se ridică la aproximativ 5,4 miliarde de euro (o creștere de 82 % față de bugetul aprobat anterior în cuantum de 6,6 miliarde de euro).

17. În plus, întreprinderea comună F4E trebuie să contribuie și la faza operațională a proiectului ITER după anul 2035, precum și la fazele ulterioare de dezactivare și de dezafectare. Contribuția globală la faza operațională după 2035 nu a fost încă estimată. Costurile aferente fazelor de dezactivare și de dezafectare au fost estimate la 95,5 și, respectiv, 180,2 milioane de euro (la valorile din 2001).

18. Curtea a remarcat că noile estimări privind calendarul și costurile nu includ posibilitatea unor situații neprevăzute. În iunie 2017, Comisia a publicat o comunicare cu privire la contribuția UE la proiectul ITER, în care sugera că ar fi indicat să se prevadă o întârziere de până la 24 de luni în calendarul de desfășurare a proiectului și o incertitudine de 10-20 % în

¹ Un paragraf de evidențiere a unui aspect este utilizat pentru a atrage atenția cititorilor asupra unei chestiuni care, deși nu constituie o denaturare semnificativă în conturi, prezintă o importanță atât de mare încât este esențială pentru înțelegerea conturilor de către utilizatori.

buget. Până la luarea unei decizii de către Consiliul UE, suma de 6,6 miliarde de euro deja aprobată de acesta în 2010 servește drept plafon pentru cheltuielile întreprinderii comune până în 2020. F4E a luat mai multe măsuri pentru a respecta plafonul respectiv, printre care amânarea achiziției și a instalării componentelor care nu sunt esențiale pentru realizarea „primei plame”.

19. Curtea consideră că, deși s-au luat măsuri pozitive pentru îmbunătățirea gestionării și a controlului fazei de construcție a proiectului ITER, subzistă riscul unor creșteri suplimentare ale costurilor și al altor întârzieri în implementarea proiectului.

Alte observații

20. Fără a pune în discuție opiniile pe care le-a exprimat, Curtea a formulat mai multe observații în rapoartele sale anuale specifice cu privire la întreprinderile comune, evidențiind o serie de aspecte importante și indicând domeniile în care se pot aduce îmbunătățiri în legătură cu gestiunea bugetară și financiară, controalele interne, mobilizarea contribuțiilor și evaluările efectuate de Comisie.

Deficiențe la nivelul planificării bugetare în ceea ce privește creditele de plată

21. Pentru a-și acoperi necesarul efectiv de plăți în 2017, întreprinderea comună F4E a fost nevoită să majoreze semnificativ creditele de plată pentru 2017 planificate în bugetul inițial (cu aproximativ 284 de milioane de euro, respectiv 52 %). Această situație a fost cauzată de deficiențe grave în procesul de planificare bugetară al întreprinderii comune și a afectat bugetul pe 2018 al acesteia.

22. În două cazuri (SESAR și IMI), rata de execuție a creditelor de plată pentru exercițiul 2017 a fost în mod semnificativ mai scăzută decât se preconizase. În cazul SESAR, această situație se explica în principal prin întârzierile survenite în încheierea acordurilor de grant în cadrul Orizont 2020 și prin neluarea în considerare a veniturilor alocate provenite din recuperări legate de proiecte închise din cadrul PC7. În cazul IMI, rata redusă de execuție bugetară era legată în principal de reducerea sau amânarea trialurilor clinice din cadrul unor proiecte de anvergură și de întârzierile survenite în încheierea acordurilor de grant în urma cererilor de propuneri închise din cadrul programului Orizont 2020. Faptul că întreprinderile

comune au posibilitatea de a reintegra creditele de plată neutilizate din exercițiile anterioare în bugetul pentru următoarele trei exerciții, în combinație cu procesul greoi de planificare bugetară, are un impact negativ tot mai mare asupra ratelor de execuție bugetară pentru plăți ale întreprinderilor.

Închiderea programului PC7: întreprinderile comune au înregistrat un nivel mediu de execuție de 87 %

23. Curtea a raportat cu privire la execuția multianuală a bugetului aferent programelor PC7 și TEN-T de către întreprinderile comune (SESAR, Clean Sky, IMI, FCH și ECSEL).

24. În ceea ce privește cele cinci întreprinderi comune care au pus în aplicare activități în cadrul PC7 (SESAR, Clean Sky, IMI, FCH și ECSEL), până la sfârșitul anului 2017, UE participase la acestea cu contribuții efective în numerar în valoare totală de 3,1 miliarde de euro din suma maximă de 3,6 miliarde de euro convenită pentru contribuțiile în numerar. Aceasta arată că întreprinderile comune respective atinseseră un nivel mediu de execuție de aproximativ 87 % pentru activitățile lor din cadrul PC7.

La jumătatea perioadei de implementare a programului Orizont 2020, întreprinderile comune înregistrează întârzieri în execuție

25. Curtea a raportat cu privire la execuția multianuală a bugetului aferent programului Orizont 2020 de către întreprinderile comune.

26. În ceea ce privește cele șapte întreprinderi comune care au pus în aplicare activități în cadrul programului Orizont 2020 (SESAR, Clean Sky, IMI, FCH, ECSEL, BBI și S2R), până la sfârșitul anului 2017, UE participase la acestea cu contribuții efective în numerar în valoare de 1,6 miliarde de euro din suma maximă totală de 7,2 miliarde de euro convenită pentru contribuțiile în numerar din partea UE către toate întreprinderile comune care implementează programul Orizont 2020. Aceasta arată că întreprinderile comune respective au atins deocamdată un nivel mediu de execuție de aproximativ 23 % pentru activitățile lor din cadrul Orizont 2020. Nivelul actual de execuție pentru activitățile din cadrul Orizont 2020 a fost mai scăzut în cazul întreprinderii IMI (11 %), în principal din cauza timpului îndelungat

de care au avut nevoie consorțiile de proiect pentru a încheia acorduri de grant în cadrul Orizont 2020, precum și în cazul întreprinderii BBI (15 %).

Cea mai mare parte a contribuțiilor din partea membrilor privați consta în contribuții în natură la activitățile suplimentare din afara programelor de activitate ale întreprinderilor comune

27. Până la sfârșitul anului 2017, partenerii din sectorul industrial și din domeniul cercetării ai celor șapte întreprinderi comune care pun în aplicare activități în cadrul programului Orizont 2020 contribuiseră cu 2,9 miliarde de euro, ceea ce reprezintă 39 % din cuantumul total convenit de 7,5 miliarde de euro. Suma aferentă contribuției este constituită din 1 miliard de euro² reprezentând contribuții în natură la propriile activități operaționale puse în aplicare de întreprinderile comune în cadrul programului Orizont 2020 (34 %) și din 1,9 miliarde de euro reprezentând contribuții în natură la activitățile suplimentare din afara programelor de activitate ale întreprinderilor comune (66 %). În pofida importanței acestor contribuții în natură la activitățile suplimentare, întreprinderile comune nu au obligația de a le prezenta în conturile lor anuale și mandatul Curții nu include posibilitatea de a le audita. Prin urmare, Curtea nu poate exprima o opinie cu privire la natura, la calitatea și la cantitatea lor (Clean Sky, FCH, BBI și S2R).

28. În ceea ce privește BBI, Comisia a inițiat, în februarie 2017, o modificare a regulamentului de înființare a întreprinderii comune, cu scopul de a permite membrilor din sectorul industrial să își pună la dispoziție contribuțiile în numerar și la nivel de proiect. Există însă un risc ridicat ca aceștia să nu furnizeze valoarea minimă a contribuțiilor în numerar la activități operaționale (182,5 milioane de euro) până la sfârșitul programului.

29. Mai multe informații cu privire la execuția multianuală a bugetului pot fi găsite în rapoartele anuale de activitate pe 2017 ale întreprinderilor comune.

² Din această sumă, până la sfârșitul anului 2017 fuseseră certificați doar 0,2 miliarde de euro (20 %).

În general, controalele interne referitoare la plăți au fost eficace și au menținut ratele de eroare sub pragul de semnificație

30. Întreprinderile comune au instituit proceduri de control *ex ante* fiabile bazate pe examinări documentare ale aspectelor financiare și operaționale. În ceea ce privește plățile intermediare și finale din cadrul PC7, întreprinderile comune au contractat societăți de audit externe independente pentru a efectua audituri *ex post* la nivelul beneficiarilor. În schimb, în cazul declarațiilor de costuri din cadrul programului Orizont 2020, Serviciul comun de audit din cadrul Comisiei este cel responsabil de auditurile *ex post* la nivelul beneficiarilor. Toate întreprinderile comune s-au servit în mod eficace de aceste controale-cheie pentru a evalua legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente.

31. În ceea ce privește plățile aferente granturilor din cadrul PC7, la sfârșitul anului 2017 toate întreprinderile comune (cu excepția ECSEL) au calculat și au raportat rate de eroare reziduală sub pragul de 2 %, pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* efectuate. Acest lucru a fost confirmat de testele de fond efectuate de Curte, precum și de examinările pe care le-a desfășurat aceasta cu privire la activitatea societăților de audit externe.

32. Pentru plățile aferente granturilor din cadrul Orizont 2020, doar trei dintre cele șapte întreprinderi comune care pun în aplicare proiecte în cadrul acestui program (Clean Sky, IMI și SESAR) au fost în măsură să calculeze și să raporteze o rată de eroare pe baza unui număr suficient de audituri *ex post* finalizate de Serviciul comun de audit. În cazul SESAR, rata de eroare reziduală pentru plățile din cadrul programului Orizont 2020 era de 2,8 %. Cu toate acestea, având în vedere că suma totală a plăților efectuate din programul Orizont 2020 era relativ scăzută în comparație cu quantumul total al plăților efectuate de SESAR în 2017, rata de eroare reziduală globală se menține sub pragul de semnificație.

33. Celelalte întreprinderi comune (FCH, ECSEL, S2R și BBI) vor avea disponibile primele rezultate în urma auditurilor *ex post* abia în 2018, întrucât, în 2017, proiectele lor din cadrul Orizont 2020 erau încă în fază incipientă, iar plățile lor operaționale efectuate în 2017 în cadrul acestui program erau în principal prefinanțări.

Subzistă o serie de deficiențe în cadrul de control intern și de monitorizare, precum și la nivelul procedurilor de achiziție, de acordare a granturilor și de recrutare

34. Până la sfârșitul anului 2017, instrumentele comune utilizate de Comisie pentru gestionarea și monitorizarea granturilor din cadrul programului Orizont 2020 nu furnizaseră încă dezvoltările specifice care erau necesare pentru prelucrarea contribuțiilor în natură aduse întreprinderilor comune. Acest lucru a afectat cadrul de control intern și de monitorizare a patru întreprinderi comune (Clean Sky, IMI, SESAR și S2R).

35. În cazul întreprinderilor comune ECSEL, SESAR și F4E, au fost constatate mai multe deficiențe în aplicarea standardelor de control intern. În cazul ECSEL, registrul de excepții nu a fost ținut la zi în mod corespunzător. În ceea ce privește SESAR, demisiile unor membri importanți ai personalului și creșterea în consecință a volumului de muncă în serviciul financiar au antrenat deficiențe la nivelul controlului financiar. În cazul întreprinderii comune F4E, au fost constatate deficiențe semnificative la nivelul controlului intern și al procedurilor de monitorizare legate de recrutarea într-un post-cheie de conducere, la nivelul urmării declarațiilor de interese ale personalului de conducere, precum și la nivelul strategiilor de comunicare internă, care nu au asigurat diseminarea informațiilor financiare corespunzătoare relevante pentru conturile anuale.

36. În cazul a trei întreprinderi comune (ECSEL, S2R și SESAR), au fost constatate o serie de deficiențe în gestionarea procedurilor de achiziții din 2017.

37. În cazul BBI, au fost constatate deficiențe la nivelul definirii și al gestionării cererii de propuneri din 2016, care au avut ca rezultat doar o acoperire scăzută (50 %) a temelor vizate de cerere în domeniul acțiunilor de cercetare și inovare. O serie de teme importante din acest domeniu au rămas nefinanțate.

Capacitatea întreprinderilor comune de a mobiliza contribuții din partea membrilor privați pentru Orizont 2020

38. Unul dintre principalele obiective ale întreprinderilor comune și o valoare adăugată pe care o aduc acestea constă în a mobiliza, de-a lungul duratei lor de viață, contribuții din partea membrilor privați din sectorul industrial și din domeniul cercetării. Cu titlu de

indicator pentru capacitatea întreprinderilor comune de a mobiliza contribuții din partea membrilor privați, Curtea a utilizat rata minimă a efectului de pârghie, calculată pe baza contribuțiilor membrilor, astfel cum sunt stabilite acestea în dispozițiile corespunzătoare ale regulamentului de înființare a fiecărei întreprinderi comune³. Pentru a se atinge un nivel rezonabil al efectului de pârghie, contribuțiile minime din partea membrilor privați la activitățile întreprinderilor comune trebuie să fie cel puțin echivalente cu contribuția în numerar din partea UE.

39. În anexa II este prezentată o imagine de ansamblu a ratelor minime ale efectului de pârghie pentru șapte întreprinderi comune care pun în aplicare activități în cadrul programului Orizont 2020. În cazul a trei întreprinderi comune (Clean Sky, FCH și BBI), regulamentul de înființare nu obligă membrii privați să participe cu o sumă minimă sub formă de contribuții în natură la activitățile operaționale ale întreprinderii comune. În consecință, pentru aceste întreprinderi a fost calculată o singură rată minimă a efectului de pârghie care include atât contribuțiile la activitățile operaționale, cât și pe cele la activitățile suplimentare.

Evaluările Comisiei și planurile de acțiune elaborate de întreprinderile comune în urma acestor evaluări

40. În 2017, Comisia a finalizat evaluările finale obligatorii pentru întreprinderile comune înființate în cadrul programului PC7 (SESAR, IMI, FCH, Clean Sky, ARTEMIS și ENIAC), precum și evaluările intermediare obligatorii pentru întreprinderile comune înființate în cadrul programului Orizont 2020 (SESAR, IMI2, Clean Sky 2, FCH2, ECSEL, S2R și BBI).

41. Evaluările au fost desfășurate cu ajutorul unor experți independenți și au acoperit performanța întreprinderilor comune în ceea ce privește relevanța, eficiența, eficacitatea,

³ Rata minimă a efectului de pârghie = raportul dintre totalul contribuțiilor minime din partea membrilor privați, astfel cum sunt acestea stabilite în regulamentul de înființare a fiecărei întreprinderi comune, și contribuția maximă în numerar din partea UE la întreprinderea comună, astfel cum este aceasta stabilită în regulamentul de înființare a fiecărei întreprinderi comune.

coerența și valoarea adăugată europeană, cu un accent suplimentar pe deschidere, transparență și calitatea activităților de cercetare.

42. În octombrie 2017, Comisia a informat Parlamentul European și Consiliul cu privire la rezultatele evaluărilor. Evaluatorii au considerat că performanța întreprinderilor comune era, în general, pozitivă, dar au formulat totuși o serie de recomandări: creșterea participării din partea sectorului industrial, a statelor membre, a IMM-urilor și a altor părți interesate; îmbunătățirea coordonării cu alte programe de cercetare naționale sau ale UE; creșterea nivelului de participare a noilor state membre; dezvoltarea în continuare a unui cadru de măsurare a performanței, compatibil cu răspunderea de gestiune, care să conțină indicatori-cheie de performanță pentru a se evalua impacturile și beneficiile socioeconomice aduse de întreprinderile comune; și ameliorarea diseminării și a valorificării rezultatelor proiectelor desfășurate de întreprinderile comune.

43. Ca reacție la aceste evaluări, fiecare întreprindere comună a elaborat un plan de acțiune și a demarat punerea lui în aplicare în 2018. În cursul auditului său financiar privind exercițiul financiar 2018, Curtea va urmări punerea în aplicare a planurilor de acțiune ale întreprinderilor comune.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

44. În majoritatea cazurilor, întreprinderile comune au întreprins acțiuni corective pentru a da curs observațiilor formulate în rapoartele anuale specifice ale Curții din anii anteriori. Mai multe detalii în acest sens sunt prezentate în anexele corespunzătoare fiecăruia dintre rapoartele respective. În cazul ECSEL și al F4E, punerea în aplicare a acțiunilor întreprinse ca urmare a observațiilor din exercițiile anterioare este încă în curs de desfășurare.

Anexa I**Activitățile, bugetul și personalul întreprinderilor comune**

ÎNTEPRINDEREA COMUNĂ				Bugetul definitiv (în milioane de euro)		Efectivul de personal (angajat la sfârșitul exercițiului)	
	Direcția generală tutelară	Domeniul de politică	Activitatea principală	2017	2016	2017	2016
BBI	DG RTD	Cercetare	Cercetare și dezvoltare de bioproduse și de biocombustibili	92	66	20	20
CLEAN SKY	DG RTD	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în sectorul tehnologiilor aeronautice	244	288	41	41
ECSEL	DG CONNECT	Cercetare	Cercetare și inovare în domeniul componentelor și sistemelor electronice	290	244	29	29
F4E – ENERGIA DE FUZIUNE	DG ENER	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în domeniul energiei de fuziune nucleară	865	720	447	415
FCH – PILE DE COMBUSTIE ȘI HIDROGEN	DG RTD	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în domeniul pilelor de combustie și al hidrogenului	199	116	26	26
IMI – INIȚIATIVA PRIVIND MEDICAMENTELE INOVATOARE	DG RTD	Cercetare	Cercetare în domeniul farmaceutic și dezvoltarea de medicamente inovatoare	206	209	49	41
SESAR	DG MOVE	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în domeniul sistemului de management al traficului aerian	192	157	40	44
S2R – SHIFT2RAIL	DG MOVE	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în sectorul feroviar	44	52	19	17
Total				2 131	1 852	671	633

Anexa II**Ratele efectului de pârghie obținute de întreprinderile comune (Orizont 2020)**

ÎNTEPRINDEREA COMUNĂ	Direcția generală tutelară	Domeniul de politică	Activitatea principală	Rata efectului de pârghie pentru activitățile operaționale	Rata efectului de pârghie pentru activitățile operaționale + suplimentare
BBI	DG RTD	Cercetare	Cercetare și dezvoltare de bioproduse și de biocombustibili	-	2,8
CLEAN SKY	DG RTD	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în sectorul tehnologiilor aeronautice	-	1,25
ECSEL	DG CONNECT	Cercetare	Cercetare și inovare în domeniul componentelor și sistemelor electronice	1,42	1,42
FCH – PILE DE COMBUSTIE ȘI HIDROGEN	DG RTD	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în domeniul pilelor de combustie și al hidrogenului	-	0,67
IMI – INIȚIATIVA PRIVIND MEDICAMENTELE INOVATOARE	DG RTD	Cercetare	Cercetare în domeniul farmaceutic și dezvoltarea de medicamente inovatoare	1	1
SESAR	DG MOVE	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în domeniul sistemului de management al traficului aerian	0,85	0,85
S2R – SHIFT2RAIL	DG MOVE	Cercetare	Cercetare și dezvoltare în sectorul feroviar	0,88	1,18